

Municipiile Edineț și Soroca vor deveni, în următorii ani, orașe-poli de creștere

În Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova, municipiile Edineț și Soroca vor deveni, în următorii ani, poli de creștere economică și de dezvoltare regională.

Pentru a corespunde cerințelor față de un oraș-pol de creștere și pentru a le oferi oamenilor o viață mai bună, localitățile au stabilit mai multe priorități de dezvoltare.

Continuare în pag. 2

Priorități de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Regiunea de Dezvoltare Nord

Pentru a corespunde cerințelor față de un oraș-pol de creștere și pentru a le oferi oamenilor o viață mai bună, localitățile au stabilite mai multe priorități de dezvoltare

ÎN MUNICIPIUL SOROCA:

ÎN MUNICIPIUL EDINEȚ:

- ◆ dezvoltarea subzonei economice libere Soroca prin construirea drumului de acces, conectarea la surse de energie electrică și gaze, construcția rețelelor de apă și canalizare;
- ◆ reabilitarea falezii râului Nistru (7 km) și a spațiului adiacent, în zonă de promenadă și agrement pentru consolidarea municipiului ca destinație turistică majoră în Republica Moldova;
- ◆ reabilitarea străzilor urbane, a zonelor pentru pietoni, trotuarelor, a sistemului de iluminat public etc.;
- ◆ dezvoltarea sistemului de transport public urban, inclusiv dezvoltarea transportului public urban ecologic;
- ◆ construirea unui complex sportiv multifuncțional modern, de importanță regională, cu bazin de înot;
- ◆ extinderea rețelelor de canalizare pentru creșterea ratei de acoperire cu servicii de la 52% la 70%;
- ◆ construcția stației de epurare a apelor uzate.
- ◆ conectarea terenului Parcului industrial la o nouă sursă de energie electrică;
- ◆ amenajarea și revitalizarea zonei regionale de agrement a Parcului Vasile Alecsandri (40 ha, cu 3 lacuri);
- ◆ construirea unui complex sportiv multifuncțional modern, de importanță regională, cu bazin de înot;
- ◆ extinderea rețelelor de canalizare pentru creșterea ratei de acoperire cu servicii de la 45% la 70%;
- ◆ construcția unei noi stații de tratare a apei pentru a asigura municipiul cu apă potabilă calitativă;
- ◆ extinderea și modernizarea sistemului de iluminat stradal pentru asigurarea unui nivel de acoperire de minimum 60%;
- ◆ reabilitarea infrastructurii drumurilor;
- ◆ dezvoltarea sistemului de transport public urban, inclusiv dotarea tehnică cu transport ecologic.

www.midr.gov.md

Unități de implementare a proiectelor au fost create în municipiile Soroca și Edineț

În municipiile Soroca și Edineț au fost create Unități de implementare a proiectelor (UIP). La Soroca, UIP va funcționa în calitate de instituție publică, iar la Edineț – în calitate de serviciu de implementare a proiectelor în cadrul municipalității.

SOROCA, 18 august 2022

EDINEȚ, 24 august 2022

Specialiști ADR Nord și experți în domeniu au agreeat cu autoritățile publice locale din Soroca și Edineț un plan de acțiuni pentru crearea UIP și au discutat despre cea mai potrivită formă organizatorico-juridică a viitoarelor unități.

Municipiile Edineț și Soroca, unde au fost create UIP, au beneficiat de finanțare pentru desfășurarea activităților privind consolidarea capacităților de atragere a investițiilor în domenii prioritare, în vederea soluționării problemelor de ordin economic și social specifice celor două municipii, identificate drept orașele-poli de creștere ale Regiunii Nord. Suportul a fost acordat în cadrul proiectului „Dezvoltare urbană sustenabilă în Regiunea de Dezvoltare Nord”, implementat de ADR Nord.

Printre cele mai importante activități în cadrul proiectului au fost adaptarea Manualelor operaționale ale UIP din Soroca și Edineț în conformitate cu specificul local și provocările individualizate ale celor două municipii; acordarea suportului juridic în vederea definitivării documentației de instituționalizare a UIP; organizarea a câte două ateliere practice pentru membrii UIP și pentru autoritatea publică locală în domeniul scrierii, monitorizării și evaluării proiectelor de dezvoltare; organizarea procesului de sub-grantare a municipiilor Soroca și Edineț; elaborarea unor publicații în vederea promovării rezultatelor proiectului.

ADR Nord le-a oferit partenerilor de implementare suportul necesar sub formă de informare, conștientizare, ghidare și recomandări, în scopul asigurării implementării eficiente a proiectului, inclusiv pe dimensiunea protecției mediului și din punct de vedere tehnic.

Conform Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova pentru anii 2021-2027, două municipii din nordul țării – Soroca și Edineț – au fost identificate și recomandate pentru a fi sprijinite în vederea dezvoltării acestora în calitate de poli de creștere. La rândul lor, acești poli de creștere vor stimula astfel și dezvoltarea zonelor rurale din vecinătate. Până în prezent, efortul principal al municipiilor a fost axat pe elaborarea Planurilor operaționale locale, cu identificarea principalelor direcții de dezvoltare a orașelor.

Ateliere practice în domeniul scrierii, monitorizării și evaluării proiectelor de dezvoltare, la Soroca și Edineț

În luna septembrie curent, ADR Nord a organizat două ateliere practice pentru membrii celor două Unități de implementare a proiectelor (UIP) din municipiile Soroca și Edineț, implicați în scrierea, monitorizarea și evaluarea proiectelor de dezvoltare a orașelor-poli de creștere din Regiunea de Dezvoltare Nord. Atelierele practice au avut loc în cadrul proiectului „Dezvoltare urbană sustenabilă în Regiunea de Dezvoltare Nord”, unul dintre obiectivele căruia este crearea UIP ale orașelor-poli de creștere Edineț și Soroca.

SOROCA, 14 septembrie 2022

EDINEȚ, 22 septembrie 2022

Ala Cucu, șefa Secției monitorizare și evaluare din cadrul ADR Nord, desfășurând două ateliere practice în domeniul scrierii, monitorizării și evaluării proiectelor de dezvoltare pentru orașele-poli de creștere Soroca și Edineț.

În contextul viitoarelor apeluri competitive de selecție a proiectelor finanțate din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL), Ala Cucu, reprezentanta ADR Nord, a pus la dispoziția participanților informații relevante despre Manualul operațional privind modul de utilizare a mijloacelor Fondului, despre Regulamentul apelului competitiv, cu accent pe „Programul 2. Dezvoltarea urbană”.

Organizatorii celor două ateliere de lucru au mai discutat cu membrii UIP despre portofoliile de proiecte prioritare pentru municipiile Soroca și Edineț și gradul de pregătire al acestora. În context, șefa SME i-a informat pe reprezentanții celor două primării despre oportunitățile de finanțare a proiectelor.

Agenda atelierelor practice pentru membrii UIP din cele două municipii au mai inclus activități de lucru în grup, în cadrul cărora participanții au revizuit obiectivele proiectelor de dezvoltare a orașelor-poli de creștere Soroca și Edineț. Totodată, divizați în două echipe, membrii UIP au fost antrenați în activități practice pe marginea dosarului de aplicare a proiectelor. În context, ei au completat note conceptuale, au simulat evaluarea acestora și au completat fișe de evaluare și cereri de finanțare.

Reprezentanții UIP din orașele-poli de creștere Soroca și Edineț au discutat mai multe subiecte ce vizează instituționalizarea UIP. Au fost identificate soluții ce vor fi expediate ca propuneri către instituțiile competente. De asemenea, în comun, s-a lucrat la completarea Notei Conceptuale a proiectelor identificate ce vor fi depuse din partea orașelor-poli de creștere Edineț și Soroca. Nu în ultimul rând, participanții au fost informați despre oportunitățile de finanțare disponibile în Republica Moldova pentru administrațiile publice locale, sectorul privat și organizațiile societății civile și li s-au prezentat posibilități de cofinanțare pentru proiectele cu finanțare din surse externe.

La Edineț, după desfășurarea activităților practice, participanții s-au deplasat în locații precum Grădina Publică „Vasile Alecsandri” și Parcul Industrial „Edineț”, unde autoritatea publică locală a implementat anterior mai multe proiecte, inclusiv cu suportul partenerilor externi. Membrii UIP din municipiul Soroca au avut astfel posibilitatea să studieze bunele practici implementate la Edineț.

Specialiștii ADR Nord vor acorda și în continuare suport UIP din orașele-poli de creștere la perfectarea dosarelor pentru viitoarele apeluri de proiecte.

Conferință la Bălți dedicată dezvoltării și revitalizării urbane în nordul Moldovei

Dezvoltarea și revitalizarea orașelor din Regiunea de Dezvoltare Nord a fost tema unei conferințe desfășurată marți, 18 octombrie 2022, la Bălți. Evenimentul a fost organizat de Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Nord în colaborare cu Solidarity Fund PL în Moldova și partenerii din Letonia. Evenimentul a reunit reprezentanți ai Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR), autorități publice locale din orașele Otaci, Dondușeni, Râșcani, Ocnîța, Sângerei, municipiile Edineț, Soroca și Bălți, precum și o delegație din Letonia aflată într-o vizită de lucru în nordul țării.

În debutul conferinței, directorul ADR Nord, Maria Prisacari, a specificat că astfel de evenimente reprezintă o bună ocazie de a împărtăși bune practici în domeniul dezvoltării și revitalizării urbane și a mulțumit partenerilor de dezvoltare pentru suportul acordat în procesul de implementare a politicilor de dezvoltare urbană în Regiunea de Dezvoltare Nord.

Referindu-se la suportul Poloniei acordat Regiunii de Dezvoltare Nord, șefa ADR Nord a menționat că acest suport polonez este acordat în cadrul proiectului „Dezvoltare urbană sustenabilă în Regiunea de Dezvoltare Nord” și vizează sprijinirea dezvoltării orașelor-poli de creștere Edineț și Soroca prin instituționalizarea Unităților de implementare a proiectelor (UIP) și dezvoltarea capacităților acestora, stimularea dezvoltării a cinci orașe din nordul țării prin aplicarea instrumentelor de planificare strategică în domeniul revitalizării urbane, precum și facilitarea accelerării dezvoltării municipiului Bălți în calitate de pol de dezvoltare. Totodată, directorul ADR Nord a informat autoritățile locale despre posibilitatea preluării experienței Letoniei în domeniul dezvoltării și revitalizării urbane.

Directorul ADR Nord a adus la cunoștința participanților la conferință că, în acest an, din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDR), în nordul țării sunt implementate trei proiecte de revitalizare urbană, la Ocnîța, Bălți și Sângerei. Aceste proiecte au fost depuse de către autoritățile locale în cadrul Apelului de selectare a proiectelor de dezvoltare regională pentru perioada 2021-2023. Conform Programului Operațional Regional Nord pentru anii 2022-2024, proiectele de revitalizare urbană își propun să consolideze rolul și funcțiile orașelor în sporirea competitivității regiunii.

În cadrul conferinței, Igor Malai, șeful Direcției politice de dezvoltare regională în cadrul MIDR, expert în dezvoltare regională

și urbană, a făcut referință la cadrul de politici privind domeniul dezvoltării regionale și urbane, prezentând totodată parcursul politicii de dezvoltare regională sub aspectul implementării politicii de dezvoltare urbană și instrumentului de revitalizare urbană. În acest context, funcționarul MIDR a amintit că, din sursele Fondului Național de Dezvoltare Regională și Locală (FNDR), au fost și urmează să fie alocate surse financiare pentru proiecte de revitalizare urbană. Șefa ADR Nord i-a încurajat pe reprezentanții orașelor să fie pregătiți pentru a accesa fonduri naționale, dar și externe pentru dezvoltarea orașelor din țară.

Sergiu Severin, specialist în dezvoltare și revitalizare urbană în cadrul Solidarity Fund PL în Moldova (SFPL), a menționat că implementarea și promovarea instrumentului de revitalizare urbană este una dintre activitățile prioritare ale SFPL. Împreună cu agențiile de dezvoltare regională și cu suportul MIDR s-a reușit o colaborare eficientă cu reprezentanții orașelor din regiunile de dezvoltare. Acest lucru face posibilă atingerea obiectivelor stabilite într-un termen restrâns.

La rândul său, Jevgēnija Butņicka, șefă de departament în cadrul Ministerului Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale din Letonia (VARAM), s-a referit la experiența de dezvoltare și revitalizarea urbană a orașelor și regiunilor de planificare din Letonia. Reprezentanta VARAM și membrii delegației care au însoțit-o au adus drept exemplu bune practici în acest sens din orașe letone precum capitala Riga și Daugavpils – cel de-al doilea oraș al Letoniei. De asemenea, partenerii din Letonia s-au referit și la rolul strategiilor de specializare inteligentă în impulsivarea economiei regionale și locale.

In cadrul evenimentului, reprezentanții orașelor Dondușeni, Râșcani, Sângerei și municipiilor Edineț, Soroca și Bălți au prezentat informații relevante despre dezvoltarea acestor localități prin prisma politicii de dezvoltare și revitalizare urbană. În prezent, cu suportul Poloniei, în nordul țării se desfășoară activitățile de elaborare a Programelor de revitalizare urbană (PRU) pentru orașele Otaci, Dondușeni și Râșcani și activități de actualizare a PRU pentru orașele Ocnîța și Sângerei. De asemenea, în orașele-poli de creștere Edineț și Soroca sunt instituționalizate și consolidate Unități de implementare a proiectelor (UIP), iar pentru Bălți este elaborat un program de accelerare a dezvoltării municipiului în calitate de pol de dezvoltare (2023-2028).

Orașele-poli de creștere din nordul țării studiază experiența municipiului Orhei în domeniul dezvoltării urbane

Specialiști ADR Nord și reprezentanți ai Unităților de implementare a proiectelor (UIP) din orașele-poli de creștere din nordul țării – municipiile Soroca și Edineț – au participat, în perioada 10-11 noiembrie 2022, la o vizită de studiu cu elemente de team building în municipiul Orhei.

Vizita de studiu la Orhei pentru reprezentanții orașelor-poli de creștere din Republica Moldova a fost organizată în contextul procesului de implementare a Programului Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere – 2021-2027.

Specialiști ADR Nord și reprezentanți ai Unităților de implementare a proiectelor (UIP) din orașele-poli de creștere din nordul țării – municipiile Soroca și Edineț – au participat, în perioada 10-11 noiembrie 2022, la o vizită de studiu cu elemente de team building în municipiul Orhei.

Vizita de studiu a reunit mai mulți reprezentanți ai orașelor-poli de creștere din țară, precum și reprezentanți ai Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova.

Cei aproximativ 30 de participanți la eveniment au studiat experiența municipiului Orhei privind crearea și activitatea Instituției Publice (IP) „Centrul de Dezvoltare Locală și Regională”.

Reprezentanții municipalității Orhei le-au vorbit participanților la vizita de studiu despre practicile municipiului Orhei în domeniul dezvoltării urbane și au prezentat experiența IP „Centrul de Dezvoltare Locală și Regională”. Funcționarii Primăriei le-au vorbit reprezentanților orașelor-poli de creștere despre necesitatea creării unei instituții publice de dezvoltare urbană, despre procesul de instituționalizare, modul de activitate și relația cu autoritățile publice locale al unei astfel de instituții.

Agenda evenimentului a mai inclus vizite la destinații precum satul Butuceni, Instituția Publică de Educație Timpurie nr. 6 „Steluța” din Orhei, Proiectul „Construcția locuințelor sociale”, Filiala Sumitomo Electric Bordnetze, Zona Economică Liberă și Întreprinderea Municipală „Orhei Transport”.

C

u suportul Poloniei, în nordul țării se desfășoară activitățile de elaborare a Programelor de revitalizare urbană (PRU) pentru orașele Otaci, Dondușeni și Râșcani și activități de actualizare a PRU pentru orașele Ocnița și Sângerei. De asemenea, în orașele-poli de creștere Edineț și Soroca sunt instituționalizate și consolidate Unități de implementare a proiectelor (UIP), iar pentru Bălți este elaborat un program de accelerare a dezvoltării municipiului în calitate de pol de dezvoltare (2023-2028). Suportul polonez este acordat în cadrul proiectului „Dezvoltare urbană sustenabilă în Regiunea de Dezvoltare Nord”, implementat de ADR Nord și finanțat de Polish Aid prin intermediul Solidarity Fund PL in Moldova.

AGENȚIA DE DEZVOLTARE
REGIONALĂ NORD

MD-3110

mun. Bălți, Piața Vasile Alecsandri, 8A,
Republica Moldova

Tel. (+373) 231 61980
e-mail: comunicare.adrnord@gmail.com

Cooperare pentru dezvoltare

www.adrnord.md

Municipiile Soroca și Edineț au depus două note conceptuale pentru proiecte de dezvoltare urbană

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova a lansat, în data de 1 noiembrie 2022, Concursul pentru identificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor de dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor propuse spre finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală.

Printre aplicanții eligibili sunt și municipiile Soroca și Edineț, care au depus la sediul MIDR două note conceptuale pentru proiecte de dezvoltare urbană.

Concursul de selectare a proiectelor va fi realizat în cadrul a două apeluri lansate și desfășurate simultan conform prevederilor HG nr. 152/2022 și anume:

a. Apel pe listă – pentru proiectele ce vor fi finanțate în cadrul măsurilor:

- ◆ Măsura 2.1 Conectivitate și mobilitate urbană;
- ◆ Măsura 2.2 Competitivitate și susținerea activităților economice;
- ◆ Măsura 2.4 Modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și a rețelelor de utilități publice.

b. Apel competitiv – pentru proiectele ce vor fi finanțate în cadrul măsurii:

- ◆ Măsura 2.3 Revitalizare urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice.

Scopul Concursului de proiecte este de a susține accelerarea dezvoltării socio-economice a orașelor, în special a orașelor-poli de creștere, capabile să susțină dezvoltarea în zonele rurale proxime.

⇒ **Detalii:** www.adrnord.md